

NGUYỄN XÁ

Dồn lực cho đích đến NÔNG THÔN MỚI NÂNG CAO

Người dân Nguyễn Xá tích cực chuyển đổi cơ cấu cây trồng.

Năm 2013, Nguyễn Xá là xã đầu tiên của huyện Vũ Thư về đích nông thôn mới (NTM). Sau 7 năm, Nguyễn Xá tiếp tục đặt mục tiêu là một trong những xã đầu tiên của huyện về đích NTM nâng cao. Nguồn vốn có hạn, công trình, phần việc cần thực hiện lớn, tuy nhiên, với sự chung sức, đồng lòng của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân, Nguyễn Xá đang tập trung dồn lực, quyết tâm về đích NTM nâng cao trong năm 2020.

Đến đầu tháng 7/2020, qua đánh giá ban đầu, Nguyễn Xá đã đạt 8/11 tiêu chí, 25/28 tiêu mục của xã đạt chuẩn NTM nâng cao; 3 tiêu chí chưa đạt gồm: tiêu chí số 1 về giao thông, số 6 về sản xuất, số 10 về môi trường. Trong mỗi tiêu chí chưa đạt còn 1 tiêu mục chưa đạt, cần thực hiện. Cụ thể, xã cần xây dựng thêm 4.618 mét tuyến đường nông thôn mới, 3,7 tỷ đồng để xây dựng hệ thống thoát nước ở các tuyến đường giao thông. Đây là một bài toán khó vì ngân sách địa phương khó khăn, việc huy động người dân đóng góp, ủng hộ kinh phí xây dựng công trình thoát nước trên tuyến đường trục xã, trục thôn rất khó. Không những khó về nguồn vốn mà việc thi công công trình thoát nước ở lễ đường giao thông nông thôn gặp nhiều trở ngại do lễ đường hẹp, khi thi công vướng vào hệ thống cột điện, đường ống

giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện an toàn thực phẩm (tiêu chí số 6). Cùng với đó, xã cần hoàn thiện tiêu mục thứ 3 chưa đạt trong tiêu chí số 10 về môi trường: có 60% trở lên số tuyến đường xã, thôn có rãnh thoát nước và được trồng cây bóng mát, trồng hoa, cây cảnh toàn tuyến.

Đồng chí Phạm Văn Lương, Chủ tịch UBND xã cho biết: Sau khi rà soát kỹ từng tiêu mục, từng công trình, từng phần việc cần hoàn thiện theo tiêu chí NTM nâng cao, Nguyễn Xá cần huy động nguồn kinh phí 9,2 tỷ đồng, trong đó "nặng" nhất là nguồn kinh phí khoảng 3,7 tỷ đồng để xây dựng hệ thống thoát nước ở các tuyến đường giao thông. Đây là một bài toán khó vì ngân sách địa phương khó khăn, việc huy động người dân đóng góp, ủng hộ kinh phí xây dựng công trình thoát nước trên tuyến đường trục xã, trục thôn rất khó. Không những khó về nguồn vốn mà việc thi công công trình thoát nước ở lễ đường giao thông nông thôn gặp nhiều trở ngại do lễ đường hẹp, khi thi công vướng vào hệ thống cột điện, đường ống

nước sạch. Mặc dù khó nhưng xã quyết tâm tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc để thực hiện thành công NTM nâng cao. Địa phương rà soát lại toàn bộ các nguồn lực, trọng tâm sẽ tăng cường các thủ tục để thực hiện công tác đấu giá quyền sử dụng đất, chuyển mục đích sử dụng đất đối với đất dự án, đất xen kẹt trong khu dân cư để tạo nguồn kinh phí xây dựng NTM nâng cao. Các phần việc, tiêu mục còn lại, xã tập trung phối hợp với các phòng, ban chuyên môn của huyện để giúp địa phương đẩy nhanh tiến độ thực hiện. Đảng ủy xã xây dựng nghị quyết chuyển để lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng NTM nâng cao; phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng đồng chí trong Thường vụ Đảng ủy, các đồng chí Đảng ủy viên, cán bộ chuyên môn, các ngành, đoàn thể và các đồng chí bí thư, trưởng thôn phụ trách từng phần việc liên quan trong nhiệm vụ xây dựng NTM nâng cao.

Cùng với nội lực cán bộ, đảng viên, nhân dân Nguyễn Xá tự vươn lên còn có sự giúp sức của cấp ủy, chính quyền, các phòng, ban chuyên môn của huyện giải quyết các khó

khăn, vướng mắc trong xây dựng NTM nâng cao. Đồng chí Trần Đức Toàn, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Vũ Thư cho biết: Đối với tiêu chí số 6 về sản xuất, Nguyễn Xá chưa đạt tiêu mục "quy hoạch, xây dựng vùng sản xuất tập trung đối với sản phẩm chủ lực của xã, có vùng sản xuất được cấp giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện an toàn thực phẩm". Để hoàn thành tiêu mục này, Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện đã cử cán bộ trực tiếp về địa phương khảo sát, tư vấn cho địa phương chọn vùng sản xuất cây màu có diện tích từ 12ha trở lên để quy hoạch vùng sản xuất tập trung. Tới đây, Phòng sẽ phối hợp với xã và các đơn vị chuyên môn trong và ngoài tỉnh tổ chức hàng loạt các hoạt động liên quan như tập huấn cho nông dân, tổ chức xét nghiệm mẫu đất trong vùng quy hoạch, tư vấn cho xã xây dựng các bể thu gom bao bì thuốc bảo vệ thực vật trên cánh đồng... nhằm xây dựng vùng sản xuất được cấp giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện an toàn thực phẩm, hoàn thiện tiêu chí số 6.

Đồng chí Lại Trường Sơn, Phó Bí thư thường trực Huyện ủy Vũ Thư cho biết: Đến nay, Nguyễn Xá là 1 trong 2 xã đầu tiên của huyện đăng ký về đích NTM nâng cao. Huyện đang chỉ đạo các phòng, ban liên quan phân công cán bộ về phối hợp với Nguyễn Xá để rà soát từng tiêu chí trong 11 tiêu chí NTM nâng cao. Các tiêu chí đã đạt, nhanh chóng hoàn thiện hồ sơ để mời các sở, ngành của tỉnh về thẩm định và chốt hồ sơ, hoàn thiện thủ tục này trước ngày 30/9. Đối với 3 tiêu chí chưa đạt, huyện và xã có kế hoạch cụ thể để khẩn trương thực hiện, hoàn thiện từng tiêu chí. Cùng với ngân sách của xã, huyện cũng chỉ đạo các đơn vị chuyên môn tranh thủ tối đa các nguồn lực hỗ trợ Nguyễn Xá một phần kinh phí để triển khai các công trình xây dựng NTM nâng cao. Mặc dù còn nhiều khó khăn nhưng chúng tôi cho rằng với sự tập trung lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt của cấp ủy, chính quyền xã, sự đồng thuận, đoàn kết, thống nhất cao của các tầng lớp nhân dân, Nguyễn Xá sẽ vượt khó hoàn thành mục tiêu về đích NTM nâng cao trong năm 2020, góp phần không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân địa phương.

QUỲNH LƯU

Liên kết để phát triển bền vững

Với mục tiêu hợp tác, tương trợ lẫn nhau trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm, tăng thu nhập cho các thành viên, tạo ra sản phẩm đạt chất lượng đáp ứng nhu cầu của thị trường, mô hình HTX chăn nuôi tổng hợp xã Đông Xuyên (Tiền Hải) bước đầu mang lại nhiều lợi ích cho người chăn nuôi, cần được nhân rộng ra nhiều địa phương.

Ông Đặng Xuân Đám, Bí thư Đảng ủy xã Đông Xuyên cho biết: Năm 2017, xã Đông Xuyên thành lập tổ hợp tác chăn nuôi tổng hợp, sau 2 năm chuyển đổi mô hình thành HTX chăn nuôi dân vận khéo trên lĩnh vực phát triển kinh tế mà Đảng ủy xã tập trung xây dựng thời gian qua. Từ 29 hội viên ban đầu, đến nay HTX có 40 hội viên với một số ngành nghề chính: dịch vụ con giống, dịch vụ thức ăn chăn nuôi, dịch vụ thuốc thú y, dịch vụ liên kết bao tiêu sản phẩm. Vai trò của HTX là làm cầu nối trong việc chỉ đạo, hướng dẫn kỹ thuật chăn nuôi; cung cấp các dịch vụ nhằm giảm thiểu rủi ro trong sản xuất. Phương án sản xuất của HTX hướng đến mục tiêu hợp tác, tương trợ lẫn nhau trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm, tăng thu nhập cho các thành viên; tạo ra sản phẩm đạt chất

lượng đáp ứng nhu cầu của thị trường; liên kết với các công ty, doanh nghiệp cung ứng thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi bảo đảm chất lượng, ổn định đầu ra sản phẩm của thành viên HTX. Đến nay có 13 hội viên đăng ký tham gia mô hình chăn nuôi theo chuỗi liên kết, bảo đảm về sinh an toàn thực phẩm, trong đó nhiều mô hình cho hiệu quả kinh tế cao như: nuôi vịt, ngan, gà thương phẩm; nuôi vịt biển, ếch, ốc bưu sinh sản... với thu nhập mỗi năm hàng trăm triệu đồng.

Là thành viên của HTX ngay từ ngày đầu thành lập, anh Trần Ngọc Trà, thôn Hải Long cho biết: Gia đình tôi có trang trại chăn nuôi tổng hợp rộng hơn 3.200m² nuôi gà ri lai, vịt biển, tôm thẻ chân trắng... Khi HTX thành lập, tôi đăng ký trở thành thành viên bởi với kinh nghiệm nhiều năm chăn nuôi nhỏ lẻ, tôi hiểu được những khó khăn, bấp bênh của người chăn nuôi khi con giống, thức ăn chăn nuôi và thuốc thú y đều không rõ nguồn gốc, giá thành cao, thị trường tiêu thụ không ổn định. Tham gia HTX, chúng tôi được tiếp cận với nguồn vật tư chăn nuôi bảo đảm, giá cả hợp lý do không phải qua nhiều khâu trung gian, nhờ vậy giảm chi phí đầu tư. Ngoài ra, chúng tôi còn được tham gia các tập

huấn kỹ thuật chăn nuôi, đi tham quan nhiều mô hình chăn nuôi, cùng nhau chia sẻ kinh nghiệm và được hỗ trợ đầu ra cho sản phẩm. Ông Ngô Văn Duẩn, Giám đốc HTX cho biết: Mục tiêu lâu dài chúng tôi hướng đến là xây dựng và hình thành chuỗi liên kết khép kín, bền vững trong chăn nuôi. Chăn nuôi theo chuỗi giúp hạn chế rủi ro về dịch bệnh, thị trường tiêu thụ ổn định, sản phẩm bảo đảm an toàn thực phẩm và đạt hiệu quả kinh tế cao. Để hỗ trợ cho các thành viên, hiện nay, chúng tôi đã ký hợp đồng với một số công ty cung cấp thức ăn chăn nuôi, thuốc thú y và hợp tác với một số nhà phân phối con giống trong chăn nuôi, giúp người chăn nuôi tìm hiểu thị trường đầu ra một cách tốt nhất. Ngoài ra, chúng tôi đã phối hợp với Trung tâm nghiên cứu vịt Đại Xuyên và Trung tâm Khuyến nông tỉnh xây dựng thương hiệu vịt biển 15 Đại Xuyên. Nuôi và ấp nở thành công vịt biển 15 Đại Xuyên theo tiêu chuẩn vịt giống thương phẩm... Trong thời gian tới, HTX sẽ tiếp tục nghiên cứu hoàn thiện cơ chế hoạt động; xác định sản phẩm chủ lực; xây dựng thương hiệu cho các sản phẩm của HTX... để nâng cao hiệu quả kinh tế và nâng cao thu nhập cho các hội viên HTX.

ĐÀO QUỲN

Mô hình nuôi vịt biển 15 Đại Xuyên sinh sản của gia đình anh Trần Ngọc Trà, xã Đông Xuyên (Tiền Hải).

Hướng đi mới từ nông nghiệp hữu cơ

Thực trạng phổ biến trong sản xuất nông nghiệp thời gian qua đó là vấn đề lạm dụng phân bón, thuốc trừ sâu hóa học. Những thói quen và kỹ thuật canh tác cũ đã và đang làm chết dần các hệ sinh thái trong đất. Dám nghĩ, dám làm, nhiều mô hình tích tụ ruộng đất hình thành không chỉ tạo ra khối lượng sản phẩm lớn, đầu ra ổn định mà còn mạnh dạn thay đổi phương thức canh tác, hướng tới sản xuất nông nghiệp sạch, bền vững và bảo vệ môi trường. Mô hình tích tụ ruộng đất của anh Nguyễn Thành Dương ở xã An Quý (Quỳnh Phụ) là một điển hình.

Khởi nghiệp từ nông nghiệp

Chúng tôi về thăm mô hình tích tụ ruộng đất của anh Dương

vào một ngày đầu tháng 7 khi vừa đưa lễ đầu tiên với diện tích trên 1ha đang cho thu hoạch. Gần chục nhân công thu hoạch, dán tem, đóng gói đưa lên ô tô, phân phối ở thị trường Hà Nội. Kể từ khi đặt vấn đề thuê đất với lãnh đạo địa phương tới khi lúa đưa đầu tiên được thu hoạch chỉ vùn vẹn 3 tháng. Cả vùng rộng lớn trước kia là ruộng trũng, thậm chí bị bỏ hoang, chưa từng có ai thu hoạch thành công 2 vụ lúa/năm vậy mà hôm nay khắp cánh đồng đã và đang được chàng trai trẻ phân lô, đánh số, quy hoạch bờ vùng, bờ thửa thành một vùng phủ kín bởi dưa lê, ớt, mướp đắng, gấc... Nhìn cánh đồng xanh mướt ấy, chúng tôi bày tỏ cảm phục. Nguyễn Thành Dương cười phân trần:

Một người bạn của tôi xây dựng nhà máy sản xuất thuốc, gợi ý tôi thuê đất trồng cây dược liệu để làm vùng nguyên liệu cho nhà máy. Sinh ra từ gia đình nhà nông nghiệp, tôi nhận thấy những cánh đồng bị bỏ hoang ngày càng nhiều, lãng phí không nhỏ nguồn đất nguyên đất. Đất được ví như mặt trời, đầu tư vào đất một cách thông minh, bền vững sẽ không lo thua lỗ. Chính vì suy nghĩ như vậy nên tôi đã quyết định lựa chọn nông nghiệp để khởi nghiệp từ đang có công việc ổn định trong lĩnh vực phần mềm quản lý, giám sát hành trình. Thật may mắn, ngay bước khởi đầu tôi đã nhận được sự ủng hộ cao của chính quyền địa phương từ xã tới thôn. Cánh đồng rộng 5ha, liền vùng được

thuê lại trực tiếp của người dân trong 10 năm, giá thuê 500.000 đồng/sào/năm, UBND xã đứng ra bảo lãnh. Để tránh lãng phí đất, khi chưa tới thời vụ trồng cây dược liệu, tôi trồng hơn 1ha dưa lê, 3ha ớt và đóng cọc, làm giàn trồng các xen kẽ. Sau khi đã thu hoạch xong sẽ trồng dưa lê, gừng, tỏi, gừng... Thời gian tới, tôi dự kiến sẽ thuê thêm khoảng 4ha của xã An Quý, An Ấp để mở rộng một số cây trồng như cà gai leo, sachi, ngải cứu...

Lựa chọn nông nghiệp thuận tự nhiên

Dẫn chúng tôi đi thăm vùng trồng ớt đang ra hoa, đậu quả, thật khác biệt so với những vùng chuyên canh ớt như: An Ninh, An Ấp, Quỳnh Minh, Quỳnh Hải... những luống ớt của anh Dương cỏ mọc kín luống. Chia sẻ về cách làm của mình, anh Dương cho biết: Khi chúng ta trồng cây rồi thu hoạch là chúng ta đã lấy đi dinh dưỡng từ đất, sau đó phải bón phân trở lại để trả lại chất dinh dưỡng cho đất. Chúng ta có nhiều lựa chọn: nếu muốn nhanh gọn, chúng ta bón phân hóa học, rất tiện lợi cho vài vụ đầu nhưng càng ngày đất càng suy kiệt, chúng ta càng phải bón nhiều hơn mà đất giữ lại chẳng bao nhiêu, lợi nhuận ban đầu có thể cao nhưng càng ngày càng phải đầu tư nhiều hơn mà năng suất lại thấp hơn thì đó là kém bền vững. Chúng ta có lựa chọn khác là bón phân hữu cơ, phân vi sinh, có thể chuẩn bị các loại phân này nhiều hơn nhưng nó ổn định từ vụ này đến vụ khác, ít phải gia tăng sức đầu tư, ít làm giảm sản lượng thu hoạch thì đó là cách làm bền vững hơn. Nhằm tiết kiệm nhân công trong cải tạo đất, chúng tôi vớt bèo ở các sông làm vật liệu che phủ luống, vừa giữ nước, làm mát cho cây, hạn chế cỏ

dại lại tận dụng bèo làm phân bón. Có trước kia phải làm tay thủ công thì giờ chỉ cần lấy máy cắt cỏ lia một lần rồi dùng thân che phủ và làm phân luôn. Theo các chuyên gia, nhà khoa học về nông nghiệp, nông nghiệp thuận tự nhiên hay còn gọi là nông nghiệp sinh thái, nông nghiệp "lười", vườn rừng... được xem là phương thức trồng trọt bền vững. Phương thức này cho phép tái tạo và giữ gìn hệ sinh thái của đất, không cày bừa, làm đất, trồng đa canh, thuận theo tự nhiên, giúp đất luôn được bồi đắp giàu dinh dưỡng. Nông nghiệp thuận tự nhiên hoàn toàn không sử dụng phân chủ ý đến yếu tố cân bằng của tự nhiên và không ảnh hưởng đến môi trường. Có thể canh tác bằng cách giữ lại cỏ để che phủ đất, rẽ cỏ có khả năng giữ ẩm cho đất rất tốt. Đây là hình thức xen canh các loại cây trồng nhằm hạn chế dịch hại do nấm bệnh gây nên. Những ruộng dưa, ớt chúng tôi sử dụng phân hữu cơ, thuốc bảo vệ thực vật tự sinh, tuy năng suất chỉ bằng 2/3 lần so với canh tác truyền thống của người dân nhưng giá thành cao hơn từ 1,5 - 2 lần. Những ruộng ớt tuy chưa cho thu hoạch nhưng đã có hợp đồng xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc, Hàn Quốc. Tôi cũng mong muốn xây dựng mô hình làm điểm về canh tác thuận tự nhiên, từ đó nhân rộng tới nông dân, hình thành liên kết bao tiêu nông sản, nâng cao giá trị sản xuất trên một đơn vị canh tác.

Tuy còn quá sớm để khẳng định về hiệu quả kinh tế của mô hình song sản xuất nông nghiệp thực sự cần có những "nhà nông hiện đại" để xây dựng thương hiệu, nâng cao chất lượng, giá trị cho nông sản.

Việt Nam phấn đấu vào top 15 về nông nghiệp hữu cơ

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đang xây dựng dự thảo Đề án "Phát triển nông nghiệp hữu cơ giai đoạn 2020 - 2030". Mục tiêu của đề án là đến năm 2030, Việt Nam đứng trong top 15 của thế giới về nông nghiệp hữu cơ.

Trồng trọt
(Chủ yếu: Rau, quả, chè)
40 tỉnh
23.400 ha

Chăn nuôi lợn
12 tỉnh
≈ 64.200 con
≈ 6.000 tấn sản lượng thịt hơi

Chăn nuôi gà
6 tỉnh
273.000 con
922 tấn sản lượng thịt hơi

Chăn nuôi bò
2 tỉnh
3.500 con

Nuôi trồng thủy sản
4 tỉnh
134.800 ha

MỤC TIÊU PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP HỮU CƠ

của người dân nhưng giá thành cao hơn từ 1,5 - 2 lần. Những ruộng ớt tuy chưa cho thu hoạch nhưng đã có hợp đồng xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc, Hàn Quốc. Tôi cũng mong muốn xây dựng mô hình làm điểm về canh tác thuận tự nhiên, từ đó nhân rộng tới nông dân, hình thành liên kết bao tiêu nông sản, nâng cao giá trị sản xuất trên một đơn vị canh tác.

Tuy còn quá sớm để khẳng định về hiệu quả kinh tế của mô hình song sản xuất nông nghiệp thực sự cần có những "nhà nông hiện đại" để xây dựng thương hiệu, nâng cao chất lượng, giá trị cho nông sản.

Diện tích cây trồng hữu cơ/tổng diện tích gieo trồng (%)

1,5-3 (2025), 7-10* (2030)

Sản phẩm hữu cơ trong chăn nuôi (%)

5-10** (2025), 5-10 (2030)

Diện tích nuôi trồng thủy sản đạt tiêu chuẩn hữu cơ (%)

2-3 (2025), 7-8 (2030)

*Riêng cây dược liệu, hương liệu và các sản phẩm từ thiên nhiên: 40-50%
**Riêng ong và sản phẩm từ ong: 40-50%
Nguồn: Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

http://infographics.vn

Vùng trồng ớt hữu cơ của anh Nguyễn Thành Dương, xã An Quý (Quỳnh Phụ).

NGÂN HUYỀN